

Сістэма ўнутранага кантролю

Службовай асобай, адказным за ўнутраны кантроль у Банку, з'яўляецца Галавачанка Сяргей Паўлавіч, начальнік аддзела ўнутранага кантролю.

У адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства Рэспублікі Беларусь у ЗАТ «ТК Банк» (далей - Банк) арганізавана сістэма ўнутранага кантролю, якая забяспечвае належны ўзровень фінансавай надзейнасці і інфармацыйнай бяспекі, адпаведны характары і аб'ёмах ажыццяўляюцца аперацый (здзелак) і іншай дзейнасці

Унутраны кантроль - гэта працэс, які ажыццяўляецца Банкам у мэтах забеспячэння спарадкаванага і эфектыўнага ажыццяўлення дзейнасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства Рэспублікі Беларусь і лакальных нарматыўных прававых актаў Банка.

Сістэма ўнутранага кантролю Банка ўяўляе сабой сукупнасць ўнутранага кантролю, унутранага аўдыту, арганізацыйнай структуры, лакальных нарматыўных прававых актаў Банка, якія вызначаюць стратэгію, палітыку, методыкі і працэдуры ўнутранага кантролю, а таксама паўнамоцтвы і адказнасці органаў кіравання Банка і службовых асоб Банка.

Асноўнымі мэтамі сістэмы ўнутранага кантролю з'яўляюцца:

эфектыўнасць і выніковасць фінансава-гаспадарчай дзейнасці пры здзяйсненні банкаўскіх аперацый (здзелак) і іншай дзейнасці, эфектыўнасць кіравання рызыкамі, актывамі і пасівамі, уключаючы забеспячэнне захаванасці актываў;

пэўнасць, паўната, аб'ектыўнасць і своечасовасць складання і прадстаўлення бухгалтарскай (фінансавай), статыстычнай, кіраўніцкай і іншай справаздачнасці (для знешніх і ўнутраных карыстальнікаў), а таксама інфармацыйная бяспека;

выкананне патрабаванняў нарматыўных прававых актаў Рэспублікі Беларусь, лакальных нарматыўных прававых актаў Банка;

выключэнне ўцягвання Банка ў фінансавыя аперацыі, якія маюць незаконны характар, у тым ліку прадухіленне і выяўленне фінансавых аперацый, звязаных з легалізацыяй даходаў, атрыманых злачынным шляхам, фінансаваннем тэрарыстычнай дзейнасці і фінансаваннем распаўсюджвання зброі масавага паражэння, а таксама своечасовае прадстаўленне ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь звестак ў дзяржаўныя органы.

Дасягненне мэтай сістэмы ўнутранага кантролю ажыццяўляецца Банкам праз рэалізацыю наступных асноўных задач:

фарміраванне аптымальнай арганізацыйнай структуры, скарачэнне лішніх і неэфектыўных звёнаў кіравання;

стварэнне эфектыўнай сістэмы размеркавання паўнамоцтваў, адказнасці, падсправаздачнасці і падпарадкаванасці;

стварэнне эфектыўнай сістэмы кіравання рызыкамі;

арганізацыя сталага маніторынгу фінансавага стану Банка, яго надзейнасці і ліквіднасці;

арганізацыя дзейснага маніторынгу фінансавых аперацый, якія падлягаюць асабліваму кантролю;

забеспячэнне бяспекі і актуальнасці інфармацыйных сістэм, а таксама захаванасці актываў Банка;

забеспячэнне якаснага дакументавання і адлюстравання ва ўліку і справаздачнасці ажыццяўляюцца аперацый і здзелак;

фарміраванне сістэмы ўнутранай кіраўніцкай справаздачнасці, арганізацыя сістэмы інфармавання акцыянераў, Савета Дырэктараў Банка і Праўлення Банка.

Сістэма ўнутранага кантролю ў Банку арганізуецца ў адпаведнасці з наступнымі прынцыпамі:

прынцып адпаведнасці - сістэма ўнутранага кантролю арганізуецца адэкватна характары і аб'ёму ажыццяўляюцца Банкам аперацый (здзелак) і іншай дзейнасці з улікам складанасці яго арганізацыйнай структуры;

прынцып дыверсіфікацыі і адаптацыі - выкарыстанне розных працэдур ўнутранага кантролю ў залежнасці ад аб'екта ўнутранага кантролю, бягучай неабходнасці і комплекснасці пастаўленых задач, пастаянны маніторынг і адаптацыя пад якія выконваюцца Банкам задачы і маштабы дзейнасці сістэмы ўнутранага кантролю ў цэлым;

прынцып комплекснага падыходу - уцягванне ўсіх работнікаў Банка ў працэс ажыццяўлення ўнутранага кантролю, сталы ўдзел органаў кіравання Банка ў арганізацыі і функцыянаванні сістэмы ўнутранага кантролю;

прынцып всеаб'емлемасці - поўны ахоп унутраным кантролем усіх напрамкаў дзейнасці Банка, працэсаў і працэдур;

прынцып сталасці і бесперапыннасці - пастаяннае функцыянаванне сістэмы ўнутранага кантролю і бесперапыннасць ажыццяўлення працэдур ўнутранага кантролю на ўсіх напрамках дзейнасці Банка;

прынцып незалежнасці - дакладнае размеркаванне паўнамоцтваў па ажыццяўленню банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) і ўнутранага кантролю, а таксама адказнасці паміж органамі кіравання Банка, падраздзяленнямі і работнікамі ўсіх узроўняў такім чынам, каб выключыць ўзнікненне канфлікту інтарэсаў, здзяйсненне злачынстваў і ажыццяўленне супрацьпраўных дзеянняў пры здзяйсненні такіх аперацый (здзелак);

прынцып адказнасці - кожны суб'ект ўнутранага кантролю за неналежнае выкананне кантрольных функцый нясе адказнасць, якая замацоўваецца ў лакальных нарматыўных прававых актах Банка;

прынцып інфармацыйнай дастатковасці - кожны суб'ект ўнутранага кантролю мае доступ да інфармацыі ў аб'ёме, дастатковым для выканання службовых абавязкаў і прыняцця рашэнняў у рамках, прадугледжаных лакальнымі нарматыўнымі прававымі актамі, і абмежаваны ў доступе да інфармацыі, якая не адносіцца да яго функцый.

Сістэма ўнутранага кантролю Банка арганізуецца па наступных напрамках:

кантраляванне дасягнення пастаўленых стратэгічных мэтаў;

кантраляванне забеспячэння эфектыўнасці і выніковасці фінансавай і гаспадарчай дзейнасці Банка пры здзяйсненні банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак);

кантраляванне эфектыўнасці кіравання актывамі і пасівамі;

кантраляванне захаванасці актываў і укладанняў Банка;

кантраляванне дакладнасці, паўнаты, аб'ектыўнасці і своечасовасці вядзення бухгалтарскага ўліку, складання і прадстаўлення бухгалтарскай (фінансавай), прудэнцыйнай і іншай справаздачнасці (для знешніх і ўнутраных карыстальнікаў);

кантраляванне размеркавання паўнамоцтваў і адказнасці;

кантраляванне захавання Банкам і яго работнікамі патрабаванняў заканадаўства Рэспублікі Беларусь, лакальных нарматыўных прававых актаў Банка;

ўнутраны кантроль за арганізацыяй працы па прадухіленні легалізацыі даходаў, атрыманых злачынным шляхам, фінансавання тэрарыстычнай дзейнасці і фінансавання распаўсюджвання зброі масавага паражэння;

кантраляванне эфектыўнасці сістэмы кіравання рызыкамі;

кантраляванне дзейнасці інфармацыйных сістэм, кіравання інфармацыйнымі патокамі (атрыманням і перадачай інфармацыі), забеспячэння інфармацыйнай бяспекі;

кантраляванне работы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб;

кантраляванне выканання заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб банкаўскай, камерцыйнай і іншай ахоўваемай законам тайны і патрабаванняў Нацыянальнага банка да раскрыцця інфармацыі;

кантраляванне выключэння канфлікту інтарэсаў у дзейнасці Банка.

Савет дырэктараў Банка забяспечвае арганізацыю сістэмы ўнутранага кантролю, выключэнне канфлікту інтарэсаў і ўмоў яго ўзнікнення ў працэсе ажыццяўлення ўнутранага кантролю.

Праўленне Банка арганізуе сістэму ўнутранага кантролю і забяспечвае дасягненне Банкам мэтаў і выкананне задач, устаноўленых Саветам Дырэктараў Банка ў дадзенай

галіне. Праўленне Банка сцвярджае лакальныя нарматыўныя прававыя акты, якія рэгламентуюць палітыку, методыкі і працэдуры ажыццяўлення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) і іх кантралявання, ўстанаўлення лімітаў і іншых абмежаванняў, а таксама парадак прыняцця рашэнняў, узаемадзеяння службаў Банка, размеркавання і дэлегавання паўнамоцтваў у працэсе ажыццяўлення аперацый (здзелак), кіравання рызыкамі, ўнутранага кантролю і забяспечваюць недапушчэнне ўцягвання Банка ў фінансавыя аперацыі, якія маюць незаконны характар, забяспечвае іх эфектыўна га прымянення на практыцы.

Праўленне Банка таксама ажыццяўляе кантроль за ўзроўнем аперацыйнага і рэпутацыйнага рызык, дае ацэнку эфектыўнасці функцыянавання сістэмы кіравання рызыкамі і прымае адпаведныя кіраўніцкія рашэнні па мінімізацыі (абмежавання) рызык, разглядае кіраўнічую справаздачнасць, якая змяшчае вынікі і матэрыялы перыядычных ацэнак эфектыўнасці сістэмы ўнутранага кантролю Банка, яго асобных напрамкаў і відаў.

Усе работнікі Банка пры выкананні сваіх службовых абавязкаў:

забяспечваюць правільнасць адлюстравання аперацый (здзелак) ва ўліку, бухгалтарскай (фінансавай), прудэнцыйнай і іншай справаздачнасці, кіраўнічай ды іншай інфармацыі;

ажыццяўляюць кантраляванне правільнасці і законнасці праводзяцца аперацый шляхам маніторынгу іх адпаведнасці заканадаўству Рэспублікі Беларусь, нарматыўных прававых актаў Нацыянальнага банка і лакальным нарматыўным прававым актам Банка;

інфармуюць непасрэднага кіраўніка, кіраўніка службы ўнутранага кантролю, Галоўнага бухгалтара, Старшыні Праўлення Банка, яго намеснікаў, аб выяўленні фактаў парушэння заканадаўства Рэспублікі Беларусь, лакальных нарматыўных прававых актаў і памылках, якія могуць пацягнуць неспрыяльныя наступствы для Банка;

ўносяць прапановы па павышэнню эфектыўнасці дзейнасці Банка і сістэмы ўнутранага кантролю Банка.

Служба ўнутранага аўдыту праводзіць праверку выканання ўсімі суб'ектамі устаноўленых працэсаў і працэдур, дае незалежную ацэнку адэкватнасці і эфектыўнасці сістэмы ўнутранага кантролю Банка, прапануе меры па яе ўдасканаленню.

Банк ажыццяўляе наступныя віды ўнутранага кантролю:

папярэдні кантроль носіць папярэдзальны характар, і папярэднічае здзяйснення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак). Мэта папярэдняга кантролю заключаецца ў прадукцыйна-незаконных дзеянняў, дзеянняў з перавышэннем паўнамоцтваў да фактычнага здзяйснення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) і мінімізацыі звязаных з гэтым рызык;

бягучы кантроль за ўчыняюцца банкаўскімі і іншымі аперацыямі (здзелкамі) і іншай дзейнасцю, выкананнем устаноўленых працэдур прыняцця рашэнняў па ажыццяўленню банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак), усталяванага дакументазвароту ажыццяўляецца на працягу аперацыйнага дня Банка ў працэсе выканання работнікамі ўскладзеных на іх абавязкаў. Бягучы кантроль накіраваны на папярэджанне адхіленняў ад патрабаванняў заканадаўства Рэспублікі Беларусь, лакальных нарматыўных прававых актаў Банка, своечасовага і дакладнага адлюстравання банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) у бухгалтарскім уліку, забеспячэння мэтавага выкарыстання сродкаў і захаванасці маёмасці Банка;

наступны кантроль ажыццяўляецца пасля здзяйснення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак). У працэсе далейшага кантролю правяраецца абгрунтаванасць і правільнасць здзяйснення аперацый, адпаведнасць дакументаў устаноўленым формам і патрабаванням па іх афармленні, адпаведнасць выконваемых работнікамі функцый іх службовых абавязках, аналізуецца размеркаванне абавязкаў паміж работнікамі, выяўляюцца прычынна-выніковыя сувязі парушэнняў і недахопаў і вызначаюцца магчымыя спосабы і меры па іх ліквідацыі, карэктуюцца прагназуемыя паказчыкі.

Унутраны маніторынг сістэмы ўнутранага кантролю ажыццяўляецца усімі суб'ектамі сістэмы ўнутранага кантролю Банка ў рамках сваіх паўнамоцтваў.

Маніторынг сістэмы ўнутранага кантролю праводзіцца на пастаяннай аснове шляхам: назірання за функцыянаваннем сістэмы ўнутранага кантролю Банка на ўсіх узроўнях кіравання ў мэтах ацэнкі ступені яе адпаведнасці маштабах і характары дзейнасці Банка; выяўлення недахопаў і распрацоўкі прапаноў па ўдасканаленні сістэмы ўнутранага кантролю Банка;

кантралявання рэалізацыі прынятых кіраўніцкіх рашэнняў.

У мэтах каардынацыі і кантролю дзейнасці падраздзяленняў і (або) службовых асоб, якія ажыццяўляюць ўнутраны кантроль, у асобных падраздзяленнях Банка і па асобных напрамках дзейнасці (бізнэс-лініям, бізнес-працэсаў), арганізацыі распрацоўкі лакальных нарматыўных прававых актаў, якія рэгламентуюць палітыку, методыкі і працэдуры ажыццяўлення ўнутранага кантролю, забеспячэння складання кіраўніцкай справаздачнасці аб стане сістэмы ўнутранага кантролю і прадстаўлення яе на разгляд органаў кіравання Банка, Аўдытарскага камітэта Банка прызначанае службовая асоба, адказная за ўнутраны кантроль у Банку, якое падпарадкоўваецца непасрэдна Старшыні Праўлення Банка, уваходзіць у склад аўдытарскіх камітэта Банка і падсправаздачны Савету Дырэктараў Банка.